

ÖĞRETMEN ADAYLARININ SINIF YÖNETİMİ STRATEJİLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ*

TEACHER CANDIDATES' VIEWS ABOUT CLASSROOM MANAGEMENT STRATEGIES

Melek ÇAKMAK*, Yücel KAYABAŞI**, Leyla ERCAN***

ÖZET: Bu araştırmanın temel amacı öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşlerini belirlemektir. Betimsel nitelikteki bu çalışma 2005-2006 yılları arasında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören dördüncü sınıf öğrencileri (n=200) ile yapılmıştır. Araştırmada veriler anket tekniği ile toplanmıştır. Anket sınıf yönetimi stratejilerini kapsayan bir ölçek ve açık uçlu sorulardan oluşmuştur. Nicel verilerin analizinde istatistiksel teknikler, nitel verilerin analizinde ise içerik analizi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Araştırmada ulaşılan sonuçlara göre sınıf yönetimini sağlamada öğretmen adaylarının en çok vurgulanan faktörler soru sorma, dikkati çekme ve ilgisi azalan öğrencilere uyarılarda bulunma olarak bulunmuştur. Ayrıca, öğretmen adaylarının verilen sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri ile cinsiyetleri arasında birkaç strateji dışında anlamlı bir ilişki çıkmamıştır. Benzer bir biçimde adayların verilen sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşlerinin branşlarına göre genel anlamda farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar sözcükler: sınıf yönetimi, öğretmen adayları, öğretmen eğitimi.

ABSTRACT: The main aim of this study is to determine teacher candidates' views regarding classroom management strategies. This descriptive study was carried out on student teachers in their senior year at Gazi University, the Faculty of Education. Data were gathered through a questionnaire. The questionnaire was composed of a scale which included classroom management strategies and open ended questions. Statistical analysis procedures were used to analyze the quantitative data and content analysis procedures were utilized to analyze the qualitative data. The results indicated that the main classroom strategies comprised the use of questioning, drawing attention and warning those children with poor attention in the lesson. In addition, the results showed that there was no significant relationship between teacher candidates' opinions on classroom management strategies and the gender variable except for several strategies. There was also no significant relationship between teacher candidates' opinions and the program variable except for several strategies.

Keywords: classroom management, teacher candidates, teacher training.

1. GİRİŞ

Eğitim bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1986). Eğitimin amacı, bireyin kendini gerçekleştirme, kendine ve topluma yararlı hale gelmesi, ortaya çıkan sorunlara çözüm bulma, problem çözme yeteneğinin kazandırılmasıdır. Tüm bunlar planlı ve programlı öğretim faaliyetlerinin okullarda gerçekleştirilmesi ile mümkün olmaktadır.

Okul denince ilk akla gelen şey çoğu kez sınıftır. Özel bir öğretim ortamı olan sınıf, eğitim sisteminin üretim merkezi, eğitimsel amaçların davranışa dönüştürüldüğü yerdir. Bir başka ifade ile sınıf, nitelikli insan gücünün yetiştirildiği eğitim sisteminin işlevsel bir parçasıdır (Terzi, 2002). Dolayısıyla, sınıf, eğitim-öğretim etkinliklerinin büyük bir kısmının gerçekleştiği ortam olduğundan okul sisteminin önemli ve işlevsel bir ögesidir (Tutkun, 2003). Öğrenciler okul yaşantısı ile birlikte, derse zamanında gelme, okul eşyalarını koruma gibi ilk kez kurallarla sınıfta tanışırlar. Bilgi ve beceri yanında toplumsal ve örgütsel yaşamın gerekli kıldığı her türlü ilke, kural, davranış ve tutumlar en sağlıklı biçimde sınıfta kazandırılabilir.

Sınıflarda öğretmen ve öğrenciler etkileşim içindedir. Bu noktada, öğretmenin temel görevi öğrencilerde hedefler doğrultusunda istendik davranış değişikliği meydana getirmektir (Okutan, 2006). Bu da öğretmenlerin öğretim sürecinde önemli rol ve görevlerinin olduğunu göstermektedir. Öğretmen, öğrencilerini çok iyi tanıma, öğrenme ihtiyaçlarını ve ilgilerini belirleme, rehber olma ve

*Yrd. Doç. Dr., Gazi Üniversitesi-Gazi Eğitim Fakültesi, melek@gazi.edu.tr

** Yrd. Doç. Dr., Gazi Üniversitesi-Gazi Eğitim Fakültesi, yucelk@gazi.edu.tr

***Yrd. Doç. Dr., Gazi Üniversitesi-Gazi Eğitim Fakültesi, leyla@gazi.edu.tr

onlara değişik öğrenme ortamlarını oluşturma gibi rollere sahip olmalıdır (Şahin ve Özbay, 1999). Öğretmenin öğretmenlik mesleğine ilişkin sınıftaki temel rolleri; öğrenmeyi sağlamak, öğrencilere rehberlik etmek ve istenmeyen davranışların oluşmasını önlemektir. Öğrencilerin sınıftaki istenmeyen davranışları ile başa çıkmak, etkili öğretme ve öğrenme ortamının oluşturulmasının temel koşullarından birisidir (Kazu, 2007). Öğretmenin sınıf içi rollerinden birisi de sınıfta disiplini sağlamaktır. Sınıf yönetimi öncelikle öğrencilerin kişisel ve psikolojik ihtiyaçlarına dayalı bir özellik gösterir. Bu anlamda öğretmenlerin öncelikle öğrenci ihtiyaçlarını dikkate alması ve öğrencilerin sınıfta bu ihtiyaçlarını karşılamak için iyi bir sınıf yönetimi uygulaması gerekir (Celep, 2002).

Öğrencilerin sınıfta yerleşimi sınıf disiplinini sağlamada bir diğer önemli unsurdur (Küçükahmet, 2003). Sınıf yönetimi açısından bakıldığında, etkili bir öğrenme- öğretme ortamı oluşturmada sınıfın fiziksel organizasyonu ve öğretim yönteminin yanı sıra, öğrenci davranışlarının, özellikle de istenmeyen ya da uygun olmayan davranışların yönetimi, öğretmenler için çaba gerektiren konulardan birisi olarak nitelendirilmektedir (Atıcı, 2001).

Diğer taraftan, öğretmenin sınıftaki tüm davranış, tutum ve stratejileri ve daha pek çok özelliği sınıfta disiplini sağlamada etkili olabilmektedir. Etkili sınıf yönetimi bilgi ve becerisine sahip öğretmen, aynı zamanda öğretim yöntemlerini, sınıftaki araç-gereçleri etkili olarak kullanabilmekte; öğretim programını, öğrenci davranışlarını değiştirebilecek biçimde tanıyıp uygulayabilmektedir. Ancak öğretmen, bu temel görevini yerine getirirken bazı güçlüklerle karşılaşabilir. Bu güçlükler arasında, öğrencilerin sınıf içi etkinliklerini ve ödevlerini kontrol etme, sınıftaki çalışma koşullarını geliştirme, öğretimi engelleyici faktörleri ortadan kaldırma gibi durumlar sayılabilir. Sınıf yönetimi kavramı öğretmenlerin sınıfta tüm bunları gerçekleştirmek üzere kullandıkları stratejileri içerir (Shechtman & Leichtentritt 2004).

Okulun başarılı ve etkili olması sınıf yönetimi ile yakından ilişkilidir. Bu nedenle öğretmen, sınıf yönetimi konusunda yeterli olmak durumundadır. Öğrencilerin başarılı olması bakımından öğretmenin sınıf yönetiminde sergilediği performansı oldukça önemlidir. Dolayısıyla, etkili sınıf yönetimi, öğretimin kalitesini doğrudan etkilemektedir. Sınıf yönetimi eğitim amaçlarının gerçekleştirilmesine yönelik plandan uygulamaya tüm boyutları ile ilgili ilke, kavram, kuram, model ve tekniklerin sistematik bir biçimde uygulanması ile ilgili tüm etkinlikleri kapsamaktadır (Ağaoğlu 2003). Aydın'a (2000) göre öğretmenin sınıf yönetimi anlayışının ve bu anlayışın referansı olan değer ve inançlar, kullandığı stratejinin seçiminde belirleyici olmaktadır.

Öğretmen yetiştiren eğitim kurumları, öğretmen adaylarını öğretmenlik mesleğine en iyi biçimde hazırlamak üzere programlarını yürütmektedirler. Öğretmen adayları gerek teorik, gerekse uygulamalı derslerle öğretmenlik mesleği için gerekli bilgi, beceri, tutum, davranış ve alışkanlıkları kazanmaktadırlar. Öğretmen adaylarının aldıkları derslerden biri de 'Sınıf Yönetimi' dir. Sınıf yönetimi teorik ve uygulamalı olmak üzere iki boyutlu bir ders niteliği taşımaktadır. Bu dersi alan öğretmen adayları öğretme-öğrenme sürecinde öğrencilerle iletişim, motivasyon, zaman yönetimi, sınıf içi istenmeyen davranışlar ve bu davranışlara karşı geliştirilen sınıf yönetimi stratejileri, sınıf yönetimi modelleri, sınıf organizasyonu gibi konuları teorik ve uygulamalı olarak öğrenmektedirler.

Son yıllarda sınıf yönetimi ile ilgili pek çok araştırma yapıldığı gözlenmektedir. Birçok araştırmacı (Ağaoğlu 2003, Celep 2002, Lewis & Burman 2006; Little 2005; Duman ve diğ. 2004, Türnüklü, 2000) sınıf yönetimi konusunda araştırmalar yapmıştır. Örneğin, Kazu'nun (2007) yaptığı araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin küçük bir disiplin problemi olduğunda görmezlikten gelme; gerektiğinde dersin büyük bölümünü ögüt vermeye ayırma; öğrenciyle konuşup sorunu çözmeye çalışma; beden diliyle öğrenciyi uyarma, öğrencinin yerini değiştirme; ciddi disiplin sorunlarında okul yönetimi ile görüşme stratejilerine "orta" derecede başvurdukları belirlenmiştir. Açıkgoz, Özkal ve Güngör-Kılıç (2003) tarafından öğretmen adaylarının sınıf atmosferine ilişkin algılarının incelendiği araştırmanın sonuçlarına göre ise, öğrencilerin sınıf atmosferine ilişkin algıları incelenmiş, cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre farklılıklar bulunmuştur.

Farklı bir araştırma ile Çelik ve Ereskici (2008) meslek liselerinde okuyan öğrencilerin disipline aykırı davranışlarda bulunma nedenlerini araştırmışlardır. Araştırma sonucunda meslek liselerindeki

öğrencilerin disipline aykırı davranışları ile cinsiyet, öğrencinin akademik başarı düzeyi ve diğer bazı değişkenlerin ilişkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Türnüklü ve Yıldız (2002)'ın öğretmenlerin öğrencilerin istenmeyen davranışları ile başa çıkma stratejilerini inceledikleri araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmenlerin en sık karşılaştıkları istenmeyen öğrenci davranışlarına karşı en çok göz kontağı kurmaya çalıştıkları, öğrenciyle yaptığı davranış hakkında konuşma, sınıfın kurallarını hatırlatma, öğrenciye adıyla seslenme, öğrenciyi derse motive etme gibi stratejilerle başa çıkmaya çalıştıkları ortaya çıkmıştır.

Tezcan ve Demir (2006) tarafından yapılan lise kimya öğretmenlerinin sınıf disiplini hakkındaki görüşlerinin incelendiği bir başka çalışmada, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun sınıflarının yönetimine hâkim olduğu saptanmıştır. Yaman (2006) araştırmasında, büyük sınıfların eğitim-öğretim ortamında öğrenci başarısına etkisini ve öğretmenlerin sınıf yönetimine ilişkin görüşlerini çeşitli değişkenler açısından incelemiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, sınıf mevcutları 51 ve üzeri olan öğretmenler, sınıf mevcutları 20–30 arası olan öğretmenlere göre büyük sınıfların öğrencilere sert davranmalarına, sınıfların temiz kalmamasına, gürültüye neden olduğunu belirtmişlerdir.

Buraya kadar yapılan çalışmalar incelendiğinde sınıf yönetimi konusunu gerek ilköğretim, gerekse ortaöğretimde öğretmen, öğrenci ve farklı diğer boyutlarıyla inceleyen çalışmalar mevcut olmasına rağmen, öğretmen adaylarının konu ile ilgili görüşlerini araştırılan çalışmaların sınırlı sayıda olduğu gözlenmiştir.

Bu araştırma, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri nelerdir?
2. Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
3. Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri adayların branşlarına göre farklılık göstermekte midir?
4. Öğretmen adaylarına göre etkili sınıf yönetimini sağlayan en önemli faktörler nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesinde okuyan öğretmen adayları, örneklemine ise random yöntemiyle belirlenen üç anabilim dalında dördüncü sınıfa devam eden toplam 200 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin bu çalışmaya dahil edilme nedeni bu öğrencilerin Sınıf Yönetimi dersini almış olmalarıdır. Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre dağılımı incelendiğinde 114 kız (%56,7), 86 erkek (%42,8) öğretmen adayı araştırmaya katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının branşlarına göre dağılımı ise Tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1: Öğretmen Adaylarının Öğrenim Gördükleri Branşlara Göre Dağılımı

Branş	f	%
Fen Bilgisi Öğretmenliği	48	23,9
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	115	57,2
Türkçe Öğretmenliği	37	18,4
TOPLAM	200	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 48’i (%23.9) Fen Bilgisi öğretmenliği, 115’i (%57,2) İlköğretim matematik öğretmenliği, 37’si (%18,4) de Türkçe öğretmenliği branşlarındandır.

2.2. Veri toplama süreci

Araştırmanın verileri 2005-2006 eğitim-öğretim yılı ikinci döneminde 200 öğretmen adayından anket yolu ile toplanmıştır. Anket hazırlıklarının ilk aşamasında ilgili alanyazın taraması yapılmıştır. Anket kapalı ve açık uçlu sorulardan oluşmuştur. Araştırmacılar alanyazından da faydalanarak 15 sınıf yönetimi stratejisi belirlemiştir. Kapılı uçlu sorular için beşli Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır: Bunlar; “Çok önemli”, “Önemli”, “Kararsızım”, “Önemli değil”, “Hiç Önemli Değil”.

Ayrıca ankette bir de açık uçlu soruya yer verilmiştir. Öğretmen adaylarına “sınıf yönetimi dersinde öğrendiklerinizi dikkate alarak etkili sınıf yönetimini sağlamada en önemli olarak düşündüğünüz üç faktörü yazınız.” sorusu sorulmuştur. Buna ek olarak üçüncü bir veri toplama aracı olarak öğretmen adaylarına bir örnek olay verilmiş ve bu örnek olayla ilgili görüşlerini yazmaları istenmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarına verilen örnek olay “Sınıfta yeni bir olayı tartışıyorsunuz. Sınıfın çoğunluğu dersle ilgilenirken, başarı düzeyleri ortalamanın üzerinde olan birkaç öğrenci çok sıkılmış, derse katılmamaktadırlar”, bu örnek olaya yönelik öğretmen adaylarına yöneltilen soru ise “Bu örnek durum için ne tür çözüm önerileri geliştirdiniz?” olmuştur. Anket hazırlandıktan sonra beş uzman görüşü alınarak, gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra anket bir pilot uygulamaya tabi tutulmuştur. Başlangıçta 21 madde olarak hazırlanan sınıf yönetimi stratejileri uzman görüşleri dikkate alınarak 15 maddeye indirilmiştir. Anlaşılmayan ifadeler yeniden gözden geçirilmiştir. Son düzeltmelerden sonra uygulanan anketin güvenirlik katsayısı (Cronbach alfa) .7863 olarak bulunmuştur.

2.3. Veri analizi

Araştırmanın birinci alt problemine cevap bulmak için öğretmen adaylarının görüşlerinin dağılımını yansıtan bir tablo hazırlanmıştır. Tabloda her bir stratejiye yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin dağılımının yüzde (%) ve frekansları (f) verilmiştir. İkinci alt problem için öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşlerinin öğretmen adaylarının cinsiyetine göre farklılık gösterip göstermediği “Tek Yönlü Varyans Analizi” testi kullanılarak test edilmiştir. Araştırmanın son alt probleminde ise öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşlerinin öğretmen adaylarının branşlarına göre farklılık gösterip göstermediği “Tek Yönlü Varyans Analizi” ve “Tukey testi” ile test edilmiştir. Yapılan istatistiksel işlemlerde SPSS paket programından yararlanılmıştır. Ölçekteki aralıklar eşit olduğundan ve 5 sütun 4 aralıktan meydana geldiği için bir aralığın değerini hesaplamak için (4/5) düşüncesinden hareket ederek seçeneklere ait sınırlar belirlenmiştir. Ölçekteki aralıklar şu şekildedir: (1) 1.00-1.80 (2) 1.81-2.60 (3) 2.61-3.40 (4) 3.41-4.20 (5) 4.21-5.00.

Ankette öğretmen adaylarına sorulan açık uçlu soru için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Öncelikle çalışmaya katılan tüm öğretmen adaylarının bu soruya verdikleri cevaplar yazılarak bir doküman oluşturulmuş, bu doküman üç araştırmacı tarafından incelenerek öğretmen adaylarınca ifade edilen ortak hususlar belirlenmiş ve görüşler Tablo-6’da sunulmuştur. Tablo-6 da görüşler öğretmen adaylarının en çok belirttikleri sınıf yönetimi stratejilerinden en az belirttikleri stratejilere doğru bir sıralama içinde verilmiştir.

Öğretmen adaylarına verilen anketin son bölümünde ise adaylara bir örnek olay verilmiş ve verilen örnek olayla ilgili yorumlarını yazmaları istenmiştir. Öğretmen adaylarının tamamının bu örnek olayla ilgili yorumları araştırmacılar tarafından analiz edilmiştir. Analiz sürecinin ilk aşamasında tüm adayların yorumları doküman haline getirilmiştir. İkinci aşamada araştırmacılar öğretmen adaylarının işaret ettiği ortak yorumları belirlemiştir. Daha sonra da bu bulgular tablo (Tablo-5) haline getirilmiştir.

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde bulgular ilgili alt problemler doğrultusunda sırasıyla verilmekte ve tartışılmaktadır.

2. Alt Problem: Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri nelerdir? Bu alt probleme yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin dağılımı Tablo 2’de verilmektedir.

Tablo 2: Öğretmen Adaylarının Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Stratejileri Konusunda Görüşlerinin Dağılımı (N=200)

Sınıf Yönetimi Stratejileri	Çok önemli (5) %	Oldukça Önemli (4) %	Kararsızım (3) %	Az Önemli (2) %	Hiç Önemli Değil (1) %	$\bar{x}$	Standart Sapma
1. Öğretime başlamadan önce tüm öğrencilerin dikkatini toplama	74,6	23,4	0,5	0,5	0,5	4,72	0,55
2. Öğretime başlamadan önce tüm öğrencilerin motivasyonunu sağlama	63,2	30,8	3,0	2,0	0,5	4,55	0,69
3. Öğrencilerin ilgilerini konu üzerinde tutma, dikkati sürdürme	55,2	38,3	4,0	1,5	0,5	4,47	0,69
4. Öğretimi kesmeksizin sınıf kontrolünü (ya da denetimini) sağlama	30,8	46,8	11,4	6,0	4,5	3,94	1,03
5. Sınıfı adil ve tutarlı yönetim stratejileri ile kontrol etme	55,2	34,3	4,5	3,5	2,0	4,38	0,88
6. Arkadaşça tavrını öğrenciye gösterme	33,3	47,3	12,9	3,5	2,5	4,06	0,91
7. Sınıfta zamanı etkili kullanma	47,8	38,8	4,0	5,0	4,0	4,22	1,01
8. Davranış problemlerini azaltmak için öğretim sürecinde ve sınıf düzenlemelerinde değişiklikler yapma	28,4	43,8	18,4	5,5	3,5	3,88	0,99
9. Davranış problemlerini tam olarak tanımlama	37,3	47,8	8,0	4,5	2,0	4,14	0,89
10. Beklenmedik öğrenci davranışları karşısında olgunluk ve ılımlılık gösterme	45,8	43,3	6,0	2,0	2,5	4,28	0,86
11. Sınıfta güvenilir bir atmosfer oluşturma	58,7	36,8	3,0	0,5	0,5	4,53	0,63
12. Sınıfta sağlıklı bir etkileşim için iletişim kanallarını kullanma	48,8	41,8	4,0	5,0	0,0	4,35	0,78
13. Öğrencilerin görüş ve önerilerini dikkate alma	49,3	43,8	3,0	3,0	0,5	4,39	0,73
14. Öğrencilerin gösterdikleri davranışlara göre pekiştireçler kullanma	36,8	46,8	7,0	6,0	3,0	4,09	0,97
15. Öğrencileri değerlendirmede, çeşitli değerlendirme stratejilerini kullanma	35,8	45,3	9,5	6,0	2,5	4,05	1,00

Tablo 2’de öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejileri konusunda görüşlerinin dağılımı incelendiğinde; en az önemli gördükleri strateji “Davranış problemlerini azaltmak için öğretim sürecinde ve sınıf düzenlemelerinde değişiklikler yapma” ($\bar{x} = 3,88$) iken, en çok önemli gördükleri strateji ise “Öğretime başlamadan önce tüm öğrencilerin dikkatini toplama” ($\bar{x} = 4,72$) olarak belirlenmiştir. Genel olarak bakıldığında öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşlerinin aritmetik ortalamalarının dağılımlarının bu iki değer arasında değiştiği, başka bir ifadeyle adayların görüşlerinin “oldukça önemli” ve “çok önemli” düzeylerinde olduğu gözlenmektedir.

2. Alt Problem: Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri, cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır? Tablo 3 bu alt problemle ilgili bulguları göstermektedir.

Tablo 3: Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Stratejileri Konusundaki Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Sınıf yönetimi stratejileri	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	ss	t	p
1. Öğretime başlamadan önce tüm öğrencilerin dikkatini toplama	E K	86 114	4,70 4,72	,64 ,46	-,238	,812
2. Öğretime başlamadan önce tüm öğrencilerin motivasyonunu sağlama	E K	86 114	4,54 4,55	,68 ,71	-,061	,951
3. Öğrencilerin ilgilerini konu üzerinde tutma, dikkati sürdürme	E K	86 114	4,40 4,51	,63 ,73	-1,116	,266
4. Öğretimi kesmeksizin sınıf kontrolünü (ya da denetimini) sağlama	E K	86 114	3,72 4,10	1,17 ,886	-2,638	,009*
5. Sınıfı adil ve tutarlı yönetim stratejileri ile kontrol etme	E K	86 114	4,26 4,46	,938 ,832	-1,572	,118
6. Arkadaşça tavrını öğrenciye gösterme	E K	86 114	4,09 4,03	,928 ,901	,444	,657
7. Sınıfta zamanı etkili kullanma	E K	86 114	4,15 4,27	,951 1,06	-,830	,408
8. Davranış problemlerini azaltmak için öğretim sürecinde ve sınıf düzenlemelerinde değişiklikler yapma	E K	86 114	3,72 4,00	1,09 ,907	-2,034	,043*
9. Davranış problemlerini tam olarak tanımlama	E K	86 114	4,02 4,23	,981 ,812	-1,682	,094
10. Beklenmedik öğrenci davranışları karşısında olgunluk ve ılımlılık gösterme	E K	86 114	4,24 4,31	,880 ,855	-,579	,563
11. Sınıfta güvenilir bir atmosfer oluşturma	E K	86 114	4,45 4,59	,680 ,590	-1,588	,114
12. Sınıfta sağlıklı bir etkileşim için iletişim kanallarını kullanma	E K	86 114	4,27 4,40	,849 ,725	-1,116	,266
13. Öğrencilerin görüş ve önerilerini dikkate alma	E K	86 114	4,32 4,43	,860 ,624	-1,077	,283
14. Öğrencilerin gösterdikleri davranışlara göre pekiştireçler kullanma	E K	86 114	4,04 4,12	,956 ,987	-,548	,584
15. Öğrencileri değerlendirmede, çeşitli değerlendirme stratejilerini kullanma	E K	86 114	4,00 4,08	1,05 ,96	-,612	,541

*P<0.05

Tablo 3' de öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri incelendiğinde erkek ve bayan öğretmen adaylarının görüşleri arasında sadece dördüncü (Öğretimi kesmeksizin sınıf kontrolünü (ya da denetimini) sağlama) [$t_{(424)} = 2,638$, $p < .05$] ve sekizinci (Davranış problemlerini azaltmak için öğretim sürecinde ve sınıf düzenlemelerinde değişiklikler yapma) [$t_{(424)} = 2,034$, $p < .05$] maddelerde bayan öğretmen adayları lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Genel olarak bu iki madde dışında diğer maddelerde öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

3. Alt Problem: Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri branşlarına göre farklılaşmakta mıdır? Tablo 4 bu alt problemle ilgili sonuçları göstermektedir.

Tablo 4: Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Stratejileri Konusundaki Görüşlerinin Branş Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Sınıf yönetimi stratejileri	Branşlar	N	$\bar{x}$	ss	F	P<.05	Tukey
1. Öğretime başlamadan önce tüm öğrencilerin dikkatini toplama	Fen	48	4,56	,74	3,394	,036	(1-3)
	Matematik	115	4,73	,49			
	Türkçe	37	4,86	,34			
2. Öğretime başlamadan önce tüm öğrencilerin motivasyonunu sağlama	Fen	48	4,50	,65	2,001		
	Matematik	115	4,50	,72			
	Türkçe	37	4,75	,64			
3. Öğrencilerin ilgilerini konu üzerinde tutma, dikkati sürdürme	Fen	48	4,47	,68	,277		
	Matematik	115	4,44	,70			
	Türkçe	37	4,54	,69			
4. Öğretimi kesmeksizin sınıf kontrolünü (ya da denetimini) sağlama	Fen	48	4,08	,89	1,005		
	Matematik	115	3,85	1,11			
	Türkçe	37	4,02	,95			
5. Sınıfı adil ve tutarlı yönetim stratejileri ile kontrol etme	Fen	48	4,43	,71	,395		
	Matematik	115	4,39	,87			
	Türkçe	37	4,27	1,09			
6. Arkadaşça tavrını öğrenciye gösterme	Fen	48	4,39	,70	4,438	,013	(1-2)
	Matematik	115	3,95	,98			
	Türkçe	37	3,94	,81			
7. Sınıfta zamanı etkili kullanma	Fen	48	4,31	1,05	,274		
	Matematik	115	4,18	1,02			
	Türkçe	37	4,21	,97			
8. Davranış problemlerini azaltmak için öğretim sürecinde ve sınıf düzenlemelerinde değişiklikler yapma	Fen	48	4,16	1,07	2,592		
	Matematik	115	3,80	,94			
	Türkçe	37	3,75	1,01			
9. Davranış problemlerini tam olarak tanımlama	Fen	48	4,33	,78	3,362	,037	(1-3)
	Matematik	115	4,16	,79			
	Türkçe	37	3,83	1,21			
10. Beklenmedik öğrenci davranışları karşısında olgunluk ve ılımlılık gösterme	Fen	48	4,41	,76	2,294		
	Matematik	115	4,31	,85			
	Türkçe	37	4,02	,98			
11. Sınıfta güvenilir bir atmosfer oluşturma	Fen	48	4,60	,70	,418		
	Matematik	115	4,52	,56			
	Türkçe	37	4,48	,73			
12. Sınıfta sağlıklı bir etkileşim için iletişim kanallarını kullanma	Fen	48	4,60	,64	3,926	,021	(1-2)
	Matematik	115	4,23	,84			
	Türkçe	37	4,37	,68			
13. Öğrencilerin görüş ve önerilerini dikkate alma	Fen	48	4,54	,65	2,861		
	Matematik	115	4,40	,73			
	Türkçe	37	4,16	,79			
14. Öğrencilerin gösterdikleri davranışlara göre pekiştireçler kullanma	Fen	48	4,39	1,02	3,340	,037	(1-3)
	Matematik	115	4,01	,91			
	Türkçe	37	3,91	1,01			
15. Öğrencileri değerlendirmede, çeşitli değerlendirme stratejilerini kullanma	Fen	48	4,25	1,06	1,378		
	Matematik	115	4,00	,96			
	Türkçe	37	3,91	1,01			

P<0.05

Tablo 4’ de öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejileri ile ilgili görüşleri genel olarak incelendiğinde ankette ilk sırada yer alan “öğretime başlamadan önce tüm öğrencilerin dikkatini toplama” stratejisi için Fen Bilgisi Öğretmenliği ve Türkçe öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adaylarının görüşleri arasında Türkçe öğretmenliği anabilim dalı öğrencileri lehine anlamlı bir fark [$p=.3,394$; $p<.05$] gözlenmiştir. Benzer bir biçimde madde 6 “Arkadaşça tavrını öğrenciye gösterme”

stratejisinde [F=3,394; p<.05] Fen Bilgisi bölümü öğretmen adayları lehine, madde 9 “Davranış problemlerini tam olarak tanımlama” stratejisinde [F=3,394; p<.05] Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümü adayları lehine, madde 12 “Sınıfta sağlıklı bir etkileşim için iletişim kanallarını kullanma” [F=3,926; p<.05] Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümü adayları lehine ve madde 14 “Öğrencilerin gösterdikleri davranışlara göre pekiştireçler kullanma” stratejisinde [F=3,340; p<.05] Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümü adayları lehine öğrencilerinin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

4. Alt Problem: Öğretmen adaylarına göre etkili sınıf yönetimini sağlayan en önemli faktörler nelerdir? Tablo 5 öğretmen adaylarının örnek olaya verdikleri cevapların analizini göstermektedir.

Tablo 5: Verilen Örnek Olaya Yönelik Öğretmen Adaylarının Geliştirdiği Stratejiler (N=200)

Öğretmen adaylarının belirttikleri stratejiler	
<i>Sınıf yönetimi ile ilgili belirtilen stratejiler</i> (n=191)	Sınıfta disiplini sağlama, kurallar belirleme ve ödül verme, sınıf kontrolü, öğrencilerin özellikleri doğrultusunda disiplin modeli oluşturma, sınıfta bir disiplin modeli kurma, ilk derste kuralları belirleme, ödül verme, sınıf organizasyonu, istenmeyen davranışları önleme, sınıfta kurallar oluşturma, öğrencilerle etkili iletişim ve motivasyon, fiziki ortamı uygun hale getirme, zaman yönetimi, davranış bozukluklarını doğru tanımlama, sınıf atmosferi, davranış denetleme ve değiştirme stratejilerini iyi bilme, öğrencileri anlamaya çalışma, sorunların kaynağını bulmaya çalışma, sınıf içi olumlu ve olumsuz davranışları iyi gözleme, fiziki ortam, ilgi ve dikkati toplama, öğrencilerle aralıklı olarak sınıf içi toplantılar yapma.
<i>Öğretmenin nitelikleri ve davranışları ile ilgili belirtilen stratejiler</i> (n=97)	Öğrencilere eşit davranma, hoşgörülü, planlı olma, tutarlılık, empatik yeteneğe sahip olma, sabırlı olma, tutarlı olma, işini sevme, öğrencilerini sevme, model olma, ön yargılı olmama, liderlik tutumu, öğrencileri yönlendirme, güler yüzlü ve samimi olma, eleştiriye açık olma, derse hazırlıklı gelme, öğrencilerin sürekli derse katılımlarını sağlama, aşırı otoriter olmama, öğrenci kaygısını azaltma, öğrenciye dersin bir ihtiyaç olduğunu hissettirme, bireysel farklılıklara dikkat etme, rehber olma, öğretmen nitelikleri, konuyu öğrencilerin seviyesine göre anlatma, sınıfın düzeyine göre soru sorma, sempatik olma, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına cevap verme, öğrencilerin derse aktif katılım sağlama, öğrenci görüşlerini alma, dersi ilgi çekici hale getirme, öğrencilerine karşı anlayışlı olma, beden dilini iyi kullanma, eleştiriye açık olma, öğrenciye değer verme, öğrencileri sevme, iyi bir gözlemci olma, öğrencilerle etkili iletişim kurma.
<i>Alan bilgisi ile ilgili belirtilen stratejiler</i> (n= 19)	Yeterli alan bilgisi
<i>Ölçme ve değerlendirme ile ilgili stratejiler</i> (n=18)	Pekiştireçler verme

Öğretmen adaylarının örnek olaya verdikleri cevaplar analiz edildiğinde, Tablo 5’te görüldüğü üzere adayların belirttikleri faktörler dört grupta toplanmaktadır. Öğretmen adaylarının en çok belirttikleri faktörler sınıf yönetimi boyutuna yönelik gözlenmiştir (n=191). İkinci sırada ise, öğretmenin kişisel nitelikleri ile ilgili belirtilen faktörler üzerinde durdukları görülmektedir (n=97). Alan bilgisi ile ilgili belirtilen faktörler üçüncü sırayı izlerken (n=19), dördüncü sırada ölçme ve değerlendirme ile ilgili faktörler yer almıştır (n=18). Tablo 6 ise öğretmen adaylarının açık uçlu soruya verdikleri cevapların analiz sonuçlarını göstermektedir.

Öğretmen adayları etkili sınıf yönetimini sağlamada en çok soru sorma, dikkati çekme ve ilgisi azalan öğrencilere uyarılarda bulunma stratejilerini önemli gördüklerini belirtmişlerdir. Bu üç stratejinin dışında öğretmen adayları sırasıyla derse katılımı artırma, ilgisizliğin temelini araştırma, ilgilerini çekme, tartışma grubu oluşturma, motivasyonu artırma, öğrenci görüşlerini alma, sorumluluk verme, pekiştireç verme, olumlu bir sınıf ortamı oluşturma, sınıf içi etkinlik yapma stratejilerini önemli olarak gördüklerini ifade etmişlerdir. Bunların dışında çok sayıda olmasa da öğretmen adaylarının bazılarının önemli olarak gördükleri stratejiler şunlardır: öğrencilerin yerlerini değiştirme (n=13), daha ağır ve zor sorular sorma (n=13), ceza verme (n=12), öğrenciye sorumluluk verme

(n=10), iletişim kurma (n=10), ses tonunu yükseltme (n=7), ilgi çekici materyaller kullanma (n=7), ödev verme (n=7), dersi bir ihtiyaç haline getirme (n=6), bireysel farklılıkları göz önünde bulundurma (n=6).

Tablo 6. Öğretmen Adaylarına Göre Etkili Sınıf Yönetimini Sağlama Stratejileri (N=200)

Sınıf yönetimini sağlama stratejileri	N
Soru sorarım	47
Dikkati çekme	43
İlgisi azalan öğrencilere uyarılarda bulunurum	42
Derse katılımı artırırım	33
İlgisizliğin temelini araştırırım	30
İlgilerini çekerim	30
Tartışma grubu oluştururum	30
Motivasyonu artırma	28
Öğrenci görüşlerini alırım	23
Sorumluluk veririm	21
Pekiştireç veririm	19
Olumlu bir sınıf ortamı oluştururum	17
Sınıf içi etkinlik yaparım	15

4. YORUM / TARTIŞMA

Araştırmadan elde edilen bulgular alt problemler doğrultusunda tartışılmıştır. Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine ilişkin verdikleri cevaplar incelendiğinde, öğretmenlerin sınıfı başarılı bir şekilde yönetebilmesi için, öncelikle öğrencilerin dikkatini çekmeleri ve onları motive etmeleri gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır. Buna göre öğretmenlerin her şeyden önce sınıf yönetiminde başarılı olmalarının en önemli şartı, sınıf yönetimi stratejilerini çok iyi bilmeleridir. Bir öğretmen bu stratejileri sınıfında ne kadar çok kullanırsa sınıfı yönetmede de o kadar başarılı olur. Öyle ki, sınıf yönetiminin önemli iki ögesi; o sınıfta yer alan kişiler yani öğretmen ve öğrencilerdir. Bu unsurlar sınıf yönetiminde kullanılan davranış ve öğretim stratejileri, öğrencilerin kendi kendilerini kontrol etmelerini, bağımsız düşünmelerini, bilişsel süreçleri kullanmalarını, yaptıkları her türlü çalışmayı öğretmenleri ve öğrenci arkadaşlarıyla rahatlıkla paylaşabilmelerini sağlayıcı nitelikte olmalıdır.

Atıcı (2001), Sanford, Clements ve Emmer (1983)'e göre öğretmenlerin etkin olarak uygulayacağı sınıf yönetimi stratejileri, öğrencilerin öğrenme etkinliklerine aktif olarak katılmasını sağlayacaktır. Böylece ders dışı etkinliklere yönelme ve istenmeyen davranışlar en aza indirgenmiş olacaktır (Akt. Türnüklü 2000). Öğretmen adaylarının verdikleri cevaplara göre etkili sınıf yönetiminin sağlanmasında öğretmenlerin sınıf yönetimi stratejilerini kullanmalarıyla öğrencilerin motivasyonlarını, dikkatlerini, dostça davranışlar sergilemelerini, üst düzeyde düşünme becerisi geliştirmelerini, öğrenme sürecinde kendi öğrenmesini kontrol etmelerini, kendi kararlarını yine kendilerinin almalarını, öz düzenleme yapmalarını ve kendi davranışlarını kontrol etmelerini sağlamada önemli yararlar sağlayacaktır.

5. SONUÇLAR

Bu araştırmanın sonucunda ulaşılan ve dikkat çeken hususlar aşağıda sıralanmıştır:

- Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejileri konusundaki görüşleri incelendiğinde, genel anlamda stratejilere oldukça yüksek oranda katıldıkları ($\bar{x}=4,72$) gözlenmiştir. Bu da öğretmen adaylarının ankette belirtilen sınıf yönetimi stratejilerinin oldukça önemli olduğunu ve öğretmenler tarafından bunların mutlaka sınıfta uygulanması gerektiğini düşündükleri sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

- Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre sınıf yönetimi stratejileri konusundaki görüşlerine bakıldığında, anketteki dördüncü ve sekizinci maddelerde yer alan stratejiler dışındaki diğer stratejilerin cinsiyet faktörüne göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucu ortaya çıkmıştır. Bir başka ifadeyle öğretmen adaylarının verilen sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki çıkmamıştır.
- Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşlerinin branşlara göre farklılaşmasına bakıldığında ankette sadece beş maddede (1, 6., 9., 12., ve 14.) öğrencilerin görüşleri ile branşları arasında anlamlı bir farklılık gözlenmiştir. Diğer maddelerde yer alan stratejilerin branşlara göre farklılık göstermediği dikkat çekmiştir.
- Ankette yer alan örnek olaya yönelik öğretmen adaylarının görüşleri adayların öncelikle sınıf yönetimiyle ilgili stratejileri (n=191), daha sonra öğretmenin kişisel nitelikleri ve davranışları ile ilgili stratejileri (n=97) ve yine alan bilgisi ile ilgili stratejileri (n=19) sıraladıkları görülmektedir. Bu da öğretmen adayların etkili sınıf yönetimi sağlamada birçok faktörün önemli olduğunu vurgulamalarına karşılık, yukarıda belirtilen bu üç faktörün daha önemli olduğu görüşünü vurguladıklarını göstermektedir.
- Sınıf yönetimini sağlamada öğretmen adaylarınca en çok vurgulanan üç faktör sırasıyla soru sorma, dikkati çekme ve ilgisi azalan öğrencilere uyarılarda bulunma olarak çıkmıştır. Öğretmen adaylarının verilen sınıf yönetimi stratejilerine yüksek oranda katılmaları onların sınıf yönetimi dersinde kazandıkları bilgi ve becerileri de olumlu yönde kullanmaya hazır olduklarını göstermektedir. Bu sonuç sınıf yönetimi dersinin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Bu nedenle bu dersin içeriğinin zenginleştirilmesi öğretmen adaylarının daha zengin stratejilerle donanımlı olmalarını sağlayacaktır.

6. ÖNERİLER

Bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilebilir.

Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi konusundaki görüşlerini belirlemeye yönelik daha başka araştırmalar yapılarak, adayların konuya bakış açıları hakkında farklı boyutlar tespit etmek mümkün olabilir. Bu da konuyla ilgili yeni araştırmaların planlanmasını gerektirmektedir. Konu ile ilgili çalışan diğer araştırmacılar bu konuda farklı araştırma yöntemlerini de işe koşarak yeni araştırmalar planlayabilirler.

Öğretmen adayları sınıf yönetimi stratejileri konusunda yeterli ve etkili bir eğitime her zaman ihtiyaç duyacaklardır. Bu nedenle öğretmen eğitiminde verilen derslerden biri olan sınıf yönetimi içerik olarak hem teorik hem de uygulama boyutunda onların ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte zenginleştirilebilir ve sürekli geliştirilebilir.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz-Ün, K.; Özkal, N.; Güngör-Kılıç, A. (2003). Öğretmen adaylarının sınıf atmosferine ilişkin algıları, *H.Ü.Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 1-7
- Ağaoğlu, E. (2003). Sınıf Yönetimi ile ilgili genel olgular. *Sınıf yönetimi* (Ed.Z.Kaya) Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Atıcı, M. (2001). Yüksek ve düşük yetkinlik düzeyine sahip öğretmenlerin sınıf yönetimi stratejileri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 28, 483-499
- Aydın, A. (2000). *Sınıf yönetimi* (3.Baskı). Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd.Sti. İstanbul.
- Celep, C. (2002). *Sınıf yönetimi ve Disiplin*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çelik, S. ve Ereskici, E. (2008) Meslek liselerindeki öğrencilerin disipline aykırı davranışta bulunma nedenleri. *Milli Eğitim*, 177, 171-287.
- Duman, T., Çetin, Ş. ve Gelişli, Y. (2004). Ortaöğretim öğrencilerinin, öğretmenlerin sınıfta disiplini sağlama yaklaşımlarına ilişkin görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 2(3), 281-290.
- Ertürk, S. (1986) *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi.

- Kazu, H. (2007). Öğretmenlerin sınıfta istenmeyen davranışlarının önlenmesi ve değiştirilmesine yönelik stratejileri uygulama durumları. *Milli Eğitim*, 175, 57-66.
- Küçükahmet, L. (2003). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Okutan, M. (2006) *Sınıf Yönetiminde Örnek Olaylar*. Ankara: Öğreti Yayınevi.
- Lewis, R. & Burman, E. (2006). Providing for student voice in classroom management: teachers' views. *International Journal of Inclusive Education*. 1-17.
- Little, E. (2005). Secondary school teachers' perceptions of students' problem behaviours. *Educational Psychologist*, 25(4), 369-37.
- Sanford, J. P., Clements, B. S. & Emmer, E. T. (1983). Improving classroom management. *Educational Leadership*, 40, 56-61.
- Shechtman, Z. & Leichtenritt, J. (2004). Affective teaching: a method to enhance classroom management. *European Journal of Teacher Education*, 27(3), 323-333.
- Şahin, M. ve Özbay, Y. (1999) Üniversite öğrencilerinin empatik sınıf atmosferine ilişkin algılamaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 74 -83.
- Tezcan, H. ve Demir, Z. (2006) Lise Kimya öğretmenlerinin sınıf disiplini hakkındaki görüşleri, *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(1), 101-112.
- Terzi.A.R. (2002). Sınıf ynetimi açısından etkili öğretmen davranışları. *Milli Eğitim Dergisi*, 155-156.
- Tutkun, Ö.F. (2003). Sınıfta yerleşim düzeni, (Ed.Zeki Kaya) *Sınıf Yönetimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Türnüklü, A. (2000). "Türk ve İngiliz ilköğretim öğretmenlerinin sınıf içi davranış yönetim stratejilerinin karşılaştırılması," *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 6(23), 449-466.
- Türnüklü, A. ve Yıldız, V. (2002) Öğretmenlerin öğrencilerin istenmeyen davranışlarıyla başa çıkma stratejileri. *Çağdaş Eğitim*, 284, 22-27.
- Yaman, E. (2006) Eğitim sorunlarından bir boyut: büyük sınıflar ve sınıf yönetimi, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4), 261-274.

EXTENDED ABSTRACT

Classroom management can be considered as one of the concerns of teachers in the teaching and learning context. There have been many studies conducted so far on classroom management (Shechtman & Leichtenritt 2004, Ağaoğlu 2003, Celep 2002, Lewis & Burman 2006; Little 2005; Duman et al. 2004, Türnüklü 2000).

Effective teachers should have some characteristics. Having good subject knowledge, having sufficient knowledge of teaching strategies, considering students' cognitive, social, emotional and psychomotor behavior, using different and a various assessment and evaluation techniques are some of the examples that effective teachers should have. One of the characteristics of effective teaching is having good classroom management skills. The related literature reveals that both experienced and less experienced teachers might have experience about classroom management in teaching process. Research indicates that many new teachers have difficulty in managing their classrooms effectively. The literature review done for this study also indicates that research has generally focused on experienced teachers' experiences related to this issue. This suggests that although a large body of research exists related to this issue, little has been done regarding the views of student teachers on classroom management strategies. In this study, it is assumed that this concern might also be student teachers' concern. Because of the importance of this issue, students are offered the "classroom management" course in their training through teacher education programs.

This study mainly aimed to determine teacher candidates' views regarding classroom management strategies. For this main purpose, a descriptive study was conducted. The participants of the study constituted 200 student teachers from Gazi Faculty of Education at Gazi University. In order to determine student teachers' views, a questionnaire was prepared. The questionnaire used in the study consisted of both open and closed type questions. In the closed type questions in the questionnaire, 15 Likert type classroom management strategies were presented to student teachers. The list of the strategies was generated from literature. Student teachers were asked to mark one of the alternatives for each question (5=Very important", 4=Quite important, 3=undecided, 2= less important, 1=not important). A pilot study was conducted before the real practice. The reliability of

the study was calculated by using SPSS, which was found high (Cronbach's $\alpha = .7863$). The questionnaire also included an open-ended question. In addition, the student teachers were presented with a case related to classroom management and were asked to write their thoughts about the case.

For the closed type questions, SPSS program was used to calculate student teachers' views about classroom management strategies with tabulated percentage values. In the study, teacher candidates' views related to classroom management were examined with regard to some factors such as gender and teacher candidates' field. The results indicated that there were differences between male and female teacher candidates' views statistically and there was a difference according to their field. The results of the study show that the expectations from "classroom management" have increased.

Student teachers' responses to the open ended question showed that "questioning", "consideration of students' attention" and "warning those students with poor attention in the lesson" were student teachers' most frequently stated strategies as useful in the teaching process. In general, student teachers' views show that they agree with all of the statements given as classroom management strategies in the questionnaire (Mean= 4, 27).

Student teachers' views related to the case presented to them revealed other points in the study. When their views were analyzed, four themes were derived from the data: (1) Their views related to strategies of classroom management (n=191), (2) Their views related to strategies associated with teachers' personal characteristics (n=97), (3) Their views related to strategies associated with subject knowledge of teachers (n=19) and (4) Their views related to strategies of assessment and evaluation techniques. When their views were analyzed, it was seen that their views were very comprehensive.

In the light of the results of this study, several recommendations can be made. Since "classroom management" is an important teaching issue, student teachers should consider the classroom management course more highly because they can acquire detailed and necessary knowledge in both theoretical and practical ways through this course. Classroom management is quite important for both experienced and less experienced teachers as related literature indicates. However, student teachers' views are also important and might bring other points of view to research in this area. Therefore, their views should also be taken into consideration. Finally, more research can be conducted on classroom management since there is a need for more sources for both teachers and student teachers on this particular issue.